

Către,

Unitățile de învățământ din județul Bihor,

În atenția doamnei/domnului director/consilier educativ.

În temeiul art.94 alin.(2) lit.s) din Legea educației naționale nr. 1/2001, cu modificările și completările ulterioare, și al Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu modificările și completările ulterioare, ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul **ordin nr. 5034 pentru aprobarea Metodologiei de organizare a Programului național „Școala altfel”**.

Ordinul MENCȘ nr. 5034/2016 aprobă Metodologia de organizare a Programului național „Școala altfel”, conform art.1, publicându-se în **Monitorul Oficial al României, Partea I cu nr.771 în data de 03.10.2016**.

Rugăm conducerea unităților de învățământ să pună la dispoziția domnilor profesori, Metodologia de organizare a Programului național „Școala altfel”, pentru a fi aplicată, în conformitate cu dispozițiile legale înscrise, în organizarea și desfășurarea Programului național „Școala altfel”.

Inspector Școlar General,

prof. Alin Florin NOVAC-IUHAS

Inspector Școlar,

prof. Daniela Sopota

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 5034/2016	<i>Vigoare</i>
Emitent: Ministerul Educatiei si Cercetarii Domenii: Invatamint	M.O. 771/2016
Ordin pentru aprobarea Metodologiei de organizare a Programului national Scoala altfel.	
M.Of.Nr.771 din 3 octombrie 2016	Sursa Act:Monitorul Oficial

ORDIN Nr. 5.034

**pentru aprobarea Metodologiei de organizare
a Programului national "Scoala altfel"**

In temeiul art. 94 alin. (2) lit. s) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare, si al Hotararii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei nationale si cercetarii stiintifice emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Metodologia de organizare a Programului national "Scoala altfel", prevazuta in anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 3. - Directia generala invatamant preuniversitar, Directia minoritati, Directia generala management si resurse umane, inspectoratele scolare judetene/Inspectoratul Scolar al Municipiului Bucuresti si unitatile de invatamant preuniversitar duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educatiei nationale si
cercetarii stiintifice,
Mircea Dumitru

Bucuresti, 29 august 2016.
Nr. 5.034.

ANEXA

METODOLOGIE
de organizare a Programului national "Scoala altfel"

CAPITOLUL I
Prevederi generale

Art. 1. - Programul national "Scoala altfel" are o durata de 5 zile consecutive lucratoare in timpul anului scolar si poate fi derulat pe baza unei planificari ce ramane la decizia fiecarei unitati de invatamant, conform ordinului ministrului educatiei nationale si cercetarii stiintifice privind structura anului scolar, valabil in anul scolar respectiv.

Art. 2. - "Scoala altfel" este un program national al carui scop este sa contribuie la dezvoltarea competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale in randul copiilor prescolari/elevilor. Cadrele didactice vor proiecta, testa si evalua abordari eficiente pentru dezvoltarea acestor competente si abilitati. Programul national "Scoala altfel" ofera un spatiu de experimentare in care atat cadrele didactice, cat si elevii sunt incurajati sa isi manifeste creativitatea si sa imbine intr-un mod atractiv teoria cu aplicatiile ei din viata de zi cu zi, invatarea cu preocuparile individuale intr-un context favorabil dezvoltarii socioemotionale.

Art. 3. - In perioada alocata Programului national "Scoala altfel" vor fi facilitate activitati educationale avand una sau mai multe dintre urmatoarele caracteristici:

- a) transdisciplinaritate;
- b) experientiale/de invatare prin experienta;
- c) proiectate in parteneriat cu elevi, parinti, institutii, organizatii nonguvernamentale si/sau operatori economici;
- d) inovatoare pentru contextul in care sunt derulate;
- e) bazate pe constatarile unor cercetari si bune practici recente din domeniul educational.

Art. 4. - Obiectivele si activitatile proiectate si derulate in cadrul Programului national "Scoala altfel" vor raspunde intereselor copiilor prescolari/elevilor si vor reflecta preocuparea cadrelor didactice de a identifica solutii la provocarile intampinate in facilitarea dezvoltarii competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale.

Art. 5. - Obiectivele si activitatile proiectate si derulate in cadrul Programului national "Scoala altfel" vor fi relationate cu preocuparile copiilor prescolari/elevilor si vor veni in completarea experientelor de invatare pe discipline, amplificandu-le componenta de dezvoltare socioemotionala si legatura cu viata de zi cu zi. In baza experientelor din cursul Programului national "Scoala altfel", cadrele didactice vor integra cele mai eficiente abordari testate in cadrul acestui program in procesele de invatare pe tot parcursul anului scolar.

Art. 6. - In implementarea Programului national "Scoala altfel" este esentiala cresterea gradului de implicare a elevilor in proiectarea, derularea si evaluarea activitatilor de invatare. Acest program este benefic pentru dezvoltarea in randul acestora a competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale (recunoasterea si gestionarea emotiilor, preocuparea manifestata fata de alte persoane, stabilirea unor relatii pozitive, luarea unor decizii responsabile si gestionarea situatiilor provocatoare in mod constructiv).

Art. 7. - (1) Activitatile cuprinse in Programul national "Scoala altfel" vor fi implementate/facilitate de cadre didactice in parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, parinti, reprezentanti ai institutiilor,

autoritatilor, companiilor sau organizatiilor nonguvernamentale locale, tinand cont si de resursele disponibile in unitatea de invatamant.

(2) In derularea activitatilor Programului national "Scoala altfel", cadrele didactice, elevii si parintii vor identifica si valorifica resurse locale. Aceasta abordare contribuie la dezvoltarea creativitatii, abilitatilor de rezolvare a problemelor si a colaborarii dintre cadre didactice, elevi, parinti si comunitate.

(3) Pentru realizarea activitatilor decise, cadrele didactice, elevii, parintii si partenerii unitatilor de invatamant se vor asigura de existenta resurselor necesare, avand acces la infrastructura si logistica scolii. In implementarea programului pot fi utilizate si resurse extrabugetare.

(4) Indiferent de tipurile de activitati organizate, cadrele didactice vor lua toate masurile pentru asigurarea supravegherii copiilor prescolari/elevilor si a securitatii acestora pe parcursul desfasurarii activitatilor.

Art. 8. - (1) In perioada alocata Programului national "Scoala altfel" nu se organizeaza cursuri conform orarului obisnuit al unitatii de invatamant. Programul se va desfasura in conformitate cu un orar special, in fiecare dintre cele 5 zile.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), pentru invatamantul profesional si invatamantul postliceal se pot organiza in aceasta perioada activitati prevazute in curriculumul de specialitate, la stagiile de pregatire practica, urmarind si scopul Programului national "Scoala altfel", prevazut la art. 2 al prezentei metodologii.

Art. 9. - Participarea la Programul national "Scoala altfel" este obligatorie atat pentru copiii prescolari/elevi, cat si pentru toate cadrele didactice din unitatea de invatamant.

Art. 10. - Activitatile din cadrul Programului national "Scoala altfel" se pot realiza in unitatea de invatamant sau in afara acesteia, respectandu-se prevederile legale cu privire la siguranta elevilor.

Art. 11. - Orice deplasare in afara unitatii de invatamant trebuie sa aiba un pronuntat caracter educativ. Nu sunt permise deplasari ale elevilor pe durata intregului program (5 zile sau mai mult).

Art. 12. - Prezenta metodologie va fi afisata la avizierul scolii sau intr-un alt loc accesibil pentru a putea fi consultata de cadre didactice, elevi, parinti si parteneri ai unitatii de invatamant.

Art. 13. - (1) In vederea indeplinirii scopului Programului national "Scoala altfel", inspectorii scolari vor oferi consiliere cadrelor didactice si echipelor de coordonare in proiectarea activitatilor.

(2) Cele mai eficiente abordari testate in cadrul acestui program vor putea fi integrate in procesele de invatare pe tot parcursul anului scolar.

Art. 14. - Nerespectarea prezentei metodologii atrage aplicarea sanctiunilor prevazute in Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare, in Regulamentul-cadru de organizare si functionare a unitatilor de invatamant preuniversitar, in vigoare.

CAPITOLUL II

Proiectarea, planificarea si desfasurarea activitatilor din cadrul Programului national "Scoala altfel"

Art. 15. - In vederea planificarii activitatilor din cadrul Programului national "Scoala altfel", pana la data de 10 octombrie, se vor stabili:

a) echipa de coordonare a Programului national "Scoala altfel", alcatuita din director/director adjunct, membri ai consiliului profesoral (cel putin 1 membru din comisia pentru intocmirea orarului), reprezentanti

ai consiliului elevilor, reprezentanti ai comitetului de parinti, consilierul educativ si/sau coordonatorul de proiecte, consilierul scolar/mediatorul scolar;

b) calendarul de derulare a Programului national "Scoala altfel", care va cuprinde: perioada de investigare a intereselor copiilor prescolari/elevilor, perioada de alcatuire a ofertei "Scoala altfel", perioada de desfasurare a programului si perioada de reflectie/analiza a rezultatelor.

Art. 16. - Componenta echipei de coordonare si calendarul Programului national "Scoala altfel" vor fi analizate in cadrul consiliului profesoral si aprobate de consiliul de administratie al unitatii de invatamant. La sedinta consiliului profesoral vor fi invitati reprezentanti ai consiliului elevilor si reprezentanti ai comitetului de parinti.

Art. 17. - Echipa de coordonare a Programului national "Scoala altfel" are urmatoarele atributii:

a) investigarea preocuparilor copiilor prescolari/elevilor, stabilirea formei de prezentare a propunerilor de activitati pentru oferta din cadrul programului national "Scoala altfel";

b) centralizarea propunerilor de activitati (durata, numar optim de elevi participanti, spatiu si materiale necesare);

c) centralizarea optiunilor elevilor/prescolarilor;

d) intocmirea orarului;

e) programarea utilizarii spatiilor si a altor facilitati ale unitatii de invatamant;

f) monitorizarea desfasurarii Programului national "Scoala altfel";

g) analiza rezultatelor Programului national "Scoala altfel" si elaborarea raportului sintetic.

Art. 18. - Proiectarea activitatilor din cadrul Programului national "Scoala altfel" se va realiza in patru etape:

a) investigarea intereselor copiilor prescolari/elevilor;

b) alcatuirea ofertei "Scoala altfel", care cuprinde o gama cat mai variata de activitati din care prescolarii/elevii pot sa aleaga;

c) inscrierea copiilor prescolari/elevilor la activitatile Programului national "Scoala altfel" (colectarea optiunilor copiilor prescolari/elevilor privind activitatile la care vor sa participe dintre cele prezentate in oferta "Scoala altfel");

d) elaborarea detaliata a programului, pe baza optiunilor individuale ale copiilor prescolari/elevilor.

Art. 19. - (1) Investigarea preocuparilor copiilor prescolari/elevilor si stabilirea formei de prezentare a propunerilor de activitati pentru oferta din cadrul Programului national "Scoala altfel" se realizeaza astfel:

a) in prima etapa a proiectarii Programului national "Scoala altfel", echipa de coordonare a programului, in colaborare cu educatorii/invatatorii/dirigintii, va investiga, colecta si centraliza preocuparile prescolarilor/elevilor (de exemplu: "Ce face un avocat la lucru?");

b) cadrele didactice, elevii, parintii si partenerii unitatii de invatamant vor proiecta activitatile Programului national "Scoala altfel" in functie de rezultatele investigatiei realizate de echipa de coordonare.

(2) Alcatuirea ofertei Programului national "Scoala altfel" se realizeaza astfel:

a) cadrele didactice, elevii, parintii si partenerii unitatii de invatamant vor fi informati (prin afisarea la avizier, site, e-mail, discutii etc.) cu privire la formatul de inscriere (forma de prezentare) a activitatilor in oferta unitatii de invatamant pentru Programul national "Scoala altfel" si preocuparile identificate in randul copiilor prescolari/elevilor, cu cel putin 3 saptamani inainte de termenul-limita pentru elaborarea ofertei;

b) activitatile cuprinse in Programul national "Scoala altfel" vor fi proiectate de cadre didactice in parteneriat cu elevi, alte cadre

didactice, parinti, reprezentanti ai institutiilor, autoritatilor, companiilor sau organizatiilor nonguvernamentale locale, tinand cont si de resursele disponibile in unitatea de invatamant;

c) propunerile de activitati pot fi inaintate si de catre elevi, parinti sau parteneri ai unitatii de invatamant, respectand calendarul si forma de prezentare agreeate la nivelul unitatii de invatamant. Activitatile propuse de elevi, parinti sau parteneri ai unitatii de invatamant se vor desfasura in prezenta si sub supravegherea cel puțin a unui cadru didactic;

d) echipa de coordonare va centraliza activitatile educative propuse de cadrele didactice, elevii, parintii sau partenerii unitatilor de invatamant si va elabora oferta de activitati a Programului national "Scoala altfel";

e) pentru activitatile care presupun costuri din partea parintilor, unitatea de invatamant va oferi in mod obligatoriu alternative gratuite.

(3) Inscrierea copiilor prescolari/elevilor la activitatile Programului national "Scoala altfel" se realizeaza astfel:

a) invatatorul/dirigintele va prezenta copiilor prescolari/elevilor si parintilor oferta de activitati a Programului national "Scoala altfel" si va centraliza inscrierile individuale ale acestora. Dirigintii/Invatatorii vor oferi elevilor/parintilor clarificari - daca este cazul - in legatura cu activitatile cuprinse in oferta programului;

b) activitatile din Programul national "Scoala altfel" la care se inscriu elevii trebuie sa insumeze cel puțin numarul de ore la care acestia ar fi participat intr-o saptamana obisnuita de scoala.

(4) Orarul detaliat al Programului national "Scoala altfel" va fi elaborat de catre echipa de coordonare si instituit prin decizia consiliului de administratie.

(5) Cadrele didactice ale caror activitati nu intrunesc numarul minim proiectat de copii prescolari/elevi inscrisi vor participa si sprijini derularea celorlalte activitati din unitatea de invatamant.

(6) Cu cel puțin doua saptamani inainte de perioada pentru care s-a planificat desfasurarea Programului national "Scoala altfel", conducerea unitatii de invatamant va comunica inspectoratului scolar orarul programului.

(7) Orarul Programului national "Scoala altfel" si distributia copiilor prescolari/elevilor pe activitati vor fi afisate in scoala si comunicate elevilor si parintilor cu cel puțin doua saptamani inainte de perioada pentru care s-a planificat programul.

CAPITOLUL III

Evaluarea/Autoevaluarea invatarii in cadrul Programului national "Scoala altfel"

Art. 20. - Evaluarea contributiei Programului national "Scoala altfel" la dezvoltarea competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale ale copiilor prescolari/elevilor se va realiza prin doua modalitati:

a) copiii prescolari/elevii isi vor autoevalua implicarea in activitati si vor reflecta asupra invatarii in scris (chestionar, mesaje scrise) sau oral (reflectii de grup, focus grup), ghidati de dirigintele/invatatorul clasei;

b) cadrele didactice vor evalua comportamentele de invatare individuale si de grup, precum si schimbarile de atitudini si/sau preocupari ale copiilor prescolari/elevilor prin observare atat pe parcursul Programului national "Scoala altfel", cat si dupa incheierea acestuia.

Art. 21. - Modul de colectare si centralizare a feedbackului si a reflectiilor (observatii, noi solutii didactice identificate) este la alegerea cadrelor didactice din unitatea de invatamant. Evaluarea se

bazeaza pe profesionalismul si integritatea colectivului unitatii de invatamant si dorinta acestuia de a identifica si testa solutii pentru dezvoltarea armonioasa a copiilor prescolari/elevilor.

CAPITOLUL IV

Monitorizarea si valorificarea rezultatelor Programului national "Scoala altfel"

Art. 22. - Directorul unitatii de invatamant va monitoriza prezenta copiilor prescolari/elevilor si a cadrelor didactice la activitatile Programului national "Scoala altfel". Activitatile educative aprobate se inscriu in condica de prezenta a cadrelor didactice, absentele copiilor prescolari/elevilor se inscriu la rubrica "Purtare" din catalog.

Art. 23. - In saptamana planificata pentru desfasurarea Programului national "Scoala altfel" inspectoratele scolare vor delega inspectori scolari pentru a monitoriza activitatile organizate de unitatile de invatamant in cadrul Programului national "Scoala altfel".

Art. 24. - In cadrul inspectiilor scolare se vor evalua participarea cadrelor didactice si a copiilor prescolari/elevilor la Programul national "Scoala altfel" si respectarea prevederilor prezentei metodologii.

Art. 25. - Evaluarea Programului national "Scoala altfel" are ca scop identificarea unor solutii practice si eficiente in dezvoltarea competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale ale copiilor prescolari/elevilor. Feedbackul colectat si reflectiile/observatiile vor fi valorificate de cadrele didactice pentru a evalua relevanta si utilitatea activitatilor de invatare desfasurate conform scopului enuntat al programului si pentru a le transfera pe cele eficiente in activitatea de la clasa.

Art. 26. - La cel tarziu 3 saptamani dupa incheierea Programului national "Scoala altfel", in fiecare unitate de invatamant, in cadrul primului consiliu profesoral, se vor analiza:

a) satisfactia cadrelor didactice privind activitatile experimentate si rezultatele observate;

b) schimbarile percepute privind asteptarile, atitudinile, motivatia si preocuparile observate in randul copiilor prescolari/elevilor;

c) nevoile si dificultatile identificate in randul copiilor prescolari/elevilor si masurile de prevenire, sprijin sau remediere necesare pentru buna desfasurare a activitatii didactice;

d) solutii de adaptare a activitatilor experimentate in cadrul Programului national "Scoala altfel", pentru a putea fi folosite pe tot parcursul anului scolar, in cadrul proceselor educative organizate pe discipline scolare;

e) solutii de imbunatatire a modului de organizare a Programului national "Scoala altfel" in urmatorul an.

Art. 27. - La activitatea de analiza/reflectie din cadrul consiliului profesoral vor fi invitati si reprezentanti ai elevilor si parintilor, precum si ai altor institutii/organizatii nonguvernamentale implicate in activitatile de invatare din Programul national "Scoala altfel". In urma acestei analize se va intocmi un raport sintetic al programului, care va oferi informatii privind prezenta copiilor prescolari/elevilor si a cadrelor didactice la activitati si va evidentia reusitele, dificultatile, resursele si solutiile identificate de unitatile de invatamant pentru dezvoltarea de catre prescolari/elevi a competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale.

Art. 28. - Sedinta de analiza va fi condusa de directorul unitatii de invatamant, care va asigura colectarea informatiilor relevante pentru

elaborarea raportului de evaluare a Programului national "Scoala altfel", pe care il va transmite ulterior catre inspectoratul scolar.

Art. 29. - (1) La sfarsitul anului scolar, inspectoratele scolare vor include in raportul privind starea invatamantului un capitol referitor la Programul national "Scoala altfel".

(2) Raportul sintetic va oferi informatii privind prezenta copiilor prescolari/elevilor si cadrelor didactice la activitati si va evidentia dificultatile, resursele si solutiile identificate de unitatile de invatamant pentru exersarea de catre prescolari/elevi a competentei de invatare si a abilitatilor socioemotionale.

CAPITOLUL V

Diseminarea si recunoasterea exemplurilor de bune practici identificate in cadrul programului

Art. 30. - Unitatile de invatamant sunt incurajate sa promoveze activitatea si rezultatele Programului national "Scoala altfel" in randul parintilor si publicului larg. Vor fi folosite mijloace de promovare, precum prezentarea activitatilor pe site-ul propriu, pe cel al partenerilor implicati in activitati, informari/articole in mass-media locala sau centrala, fotografii, filme.

Art. 31. - In baza instrumentelor si criteriilor de evaluare agreate, fiecare unitate de invatamant va selecta o activitate din cele desfasurate, cu care sa participe la competitia "Scoala altfel" desfasurata la nivel judetean/al municipiului Bucuresti.

Art. 32. - Pentru a participa la competitia organizata la nivel judetean/al municipiului Bucuresti, unitatea de invatamant va incarca, pe site-ul inspectoratului scolar, dosarul celei mai bune activitati selectate, la rubrica dedicata competitiei din cadrul Programului national "Scoala altfel".

Art. 33. - La nivel judetean/al municipiului Bucuresti, competitia isi propune sa selecteze si sa promoveze pe site-ul inspectoratului 10 activitati care s-au desfasurat in cadrul programului national "Scoala altfel" si s-au dovedit eficiente in dezvoltarea competentelor de invatare si a abilitatilor socioemotionale.

Art. 34. - Selectia activitatilor se va face de catre o comisie constituita la nivel judetean/al municipiului Bucuresti, in baza unor criterii stabilite de inspectoratul scolar printr-o procedura transparenta, prin implicarea consiliului judetean/al municipiului Bucuresti al elevilor, a organizatiilor reprezentative ale parintilor si a consiliului consultativ al cadrelor didactice. Criteriile si modul de evaluare vor fi stabilite de fiecare inspectorat si comunicate unitatilor de invatamant din subordine si publicului larg in timp util, dar nu mai tarziu de data de 10 octombrie. Termenul-limita de trimitere a dosarelor activitatilor selectate de fiecare scoala este 16 iunie.

Art. 35. - Fiecare inspectorat va stabili, prin decizie a inspectorului scolar general, componenta comisiei de evaluare a dosarelor activitatilor primite de la unitatile de invatamant. Comisia va evalua dosarele depuse, in conformitate cu modalitatile si criteriile stabilite la nivelul inspectoratului si comunicate public.

Art. 36. - In baza instrumentelor si criteriilor de evaluare stabilite la nivelul inspectoratelor scolare, activitatile desfasurate pot fi premiate la nivelul judetelui/al municipiului Bucuresti, cu sprijinul autoritatilor administratiei publice locale, al partenerilor educationali, din resurse proprii etc.

Art. 37. - (1) Cele 10 activitati desfasurate in cadrul Programului national "Scoala altfel" si selectate la nivelul fiecarui judet si al municipiului Bucuresti vor participa la competitia organizata la nivel national de Ministerul Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice, conform unei proceduri ce va fi transmisa inspectoratelor scolare, pana la data de 1 aprilie.

(2) Premiarea activitatilor se va realiza pana la data de 1 octombrie a anului scolar urmator.

Art. 38. - Termenii si expresiile utilizate in cuprinsul prezentei metodologii sunt definite in anexa care face parte integranta din prezenta metodologie.

ANEXA
la metodologie

GLOSAR

1. A invata sa inveti reflecta abilitatea/competenta de a te angaja in invatare si a persevera, a-ti organiza propriul demers de invatare, inclusiv prin gestionarea eficienta a timpului si a informatiilor, atat individual, cat si in grup. Aceasta competenta presupune constientizarea propriilor procese si nevoi de invatare, identificarea oportunitatilor existente si abilitatea de a depasi obstacole pentru a invata cu succes. Aceasta competenta include dobandirea, procesarea si asimilarea noilor cunostinte si aptitudini, precum si identificarea si recurgerea la indrumare si sprijin. Motivatia si increderea sunt esentiale pentru dezvoltarea competentei "a invata sa inveti". Persoanele care au aceasta competenta sunt capabile sa utilizeze si sa aplice cunostintele si experientele anterioare intr-o varietate de contexte: acasa, la locul de munca, in institutii de invatamant si formare. [Education Council (2006) Recommendation of the European Parliament and the Council of Europe 18 December 2006 on key competencies for lifelong learning (2006/962/EC)]

2. Abilitatile socioemotionale includ 5 arii de dezvoltare ale copiilor prescolari/elevilor: autocunoastere (abilitatea de a-si recunoaste emotiile, gandurile si influenta asupra comportamentului, de a autoevalua punctele tari si de crestere, precum si de a manifesta un nivel optim de incredere personala), autogestionare/autoreglare (abilitatea de a gestiona eficient propriile emotii, ganduri si comportamente, incluzand managementul stresului, impulsurilor, precum si automotivarea pentru indeplinirea unor obiective personale si/sau de invatare), abilitati sociale (intelegerea perspectivei celuilalt, empatizarea cu persoane din diferite culturi, intelegerea normelor sociale, cetatenesti, comunitare si etice, valorizarea resurselor si sprijinului familiei, scolii si comunitatii), abilitati de relationare (abilitatea de a stabili si mentine relatii sanatoase si satisfacatoare cu indivizi si grupuri, inclusiv abilitatile de comunicare clara, ascultare activa si de a cere si oferi sprijin), abilitatea de a lua decizii intr-un mod responsabil (abilitatea de a face alegeri personale si privind interactiunile sociale pe baza unor standarde etice, de siguranta, sociale, precum si evaluand realist consecintele diverselor actiuni asupra bunastarii personale, a celorlalti si asupra mediului). (traducere a definitiei date de Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning)

3. Invatarea experientiala/prin experienta reprezinta o modalitate de invatare in care educatorul/invatatorul/profesorul ii implica pe copiii prescolari/elevi in experiente directe si procese de reflectie (analiza) pentru a creste nivelul de cunostinte, a dezvolta abilitati, atitudini si capacitatea acestora de contribui la binele comunitatii. In filozofia invatarii prin experienta, prelegerea pe o anumita tema poate fi inlocuita cu experiente diverse (jocuri de rol, vizite, interviuri, teatru forum, interactiuni cu un anumit mediu/persoane/probleme, rezolvarea de probleme) si analiza/reflectia asupra comportamentelor si sentimentelor avute, asupra lectiilor invatate si aplicatiilor in viata de zi cu zi (Ce s-a intamplat? Cum v-ati simtit? Ce ati observat? Ce inseamna asta? Cum se aplica in viata de zi cu zi? Ce comportament nou ati vrea sa adoptati?). Ciclul invatarii prin experienta (v. David Kolb) cuprinde 4 etape: experienta concreta, reflectia (analiza gandurilor, sentimentelor si observatiilor), conceptualizarea abstracta (formularea concluziilor/lectiilor invatate) si experimentarea activa (aplicarea celor invatate in viata de zi cu zi/alte contexte). (Asociatia pentru educatie prin experienta)